

HOMAN GAZETTEN

Medlemstidning för HomanSällskapet
Nummer 2 2009

Årets Homandäckare!

Redaktörens rader

En ny Homandekare betyder en ny högtidsstund. Som så många andra homaniter ska jag njuta under semestern som börjar i skrivande stund.

Jag har tjuvbläddrat och tycker att just sidan 250 verkar särskilt bra...

Ni som läser och har synpunkter: på eller tankar kring, Homan och hans göranden är hjärtligt välkomna att höra av er med bidrag till Gazetten. Detta gäller för övrigt allt som är Homanrelaterat. Att vi begränsar oss till det beror på att vi ju faktiskt är ett sällskap som ska samlas kring intresset för just Johan Kristian Homan. Men det räcker mer än väl, eller hur?

Och hur många sällskap finns det som samlas kring en fiktiv figur? Vi är med andra ord lite unika och ska så förbli.

Vi har två aktiviteter på gång, en i Gamla stan och en på Stockholms vatten. I båda fallen guidas vi av VSF, Jan Mårtenson.

Varmt välkomna!

Clas Göran Carlsson, ordförande

HOMAN GAZETTEN

HomanSällskapets styrelse består under året 2007/2008 av:

Clas Göran Carlsson, ordförande
clasgoran.carlsson@telia.com

Monika Stenlund, sekreterare
monika.stenlund@comhem.se

Nils-Magnus Lobenius, kassör
nml@glocalnet.net

Claes Lindberger, klubbmästare
clindberger@hotmail.com

Leif Berg, adjungerad
leif.b.berg@telia.com

Ulf Björkman, adjungerad
webredaktör
ulle.bjorkman@telia.com

Adress till hemsidan:
www.homansallskapet.se

Redaktör för *HomanGazetten*

Clas Göran Carlsson
Hästängsvägen 14
183 77 TÄBY
08 756 22 23
clasgoran.carlsson@telia.com

Vårt plusgirokonto är 4335130-3
Årsavgift; 150:-

Tryck/original/layout:
www.tajland.se

Mordvandring i Gamla stan

Lördagen den 19/9 Kl 11.00

Samling vid St Göran o Draken, Köpmantorget

Vi upprepar vår succé från 2006 med en mordvandring i Gamla stan. VSF Jan kommer att guida oss genom gränder och prång där vår käre antikhandlare Johan Kristian upplevt många spännande händelser.

Vi avslutar med gemensam lunch på någon restaurang i Gamla stan ca kl 13.00.

Var och en betalar sin lunch men jag måste veta hur många som kommer för att kunna boka bord. Det är därför viktigt att ni anmäler Er till mig senast den 20/8 och meddelar om ni ska äta lunch.

Leif Berg leif.b.berg@telia.com

Lunchkryssning med Homan

**5 sept 2009
kl 11-14**

Med avgång från Nationalmuseets kaj mot Skeppsholmen

Vi äter en ångbåtslunch och guidas runt Stockholm från sjösidan. Naturligtvis kommer VSF Jan Mårtenson att förgylla seglatsen med ett kåseri jämte andra muntrationer.

Anmälan senast 28/8 med namn till pg 4335130-3

400:- kostar kalaset inkl flytvästar.

Årsmötet på Tessinska Palatset?

Vi hade hoppats på sol och värme när Homansällskapets medlemmar samlades till sitt årsmöte. Eftersom VSF mördar på Tessinska Palatsets innergård, så startade vi där. Tyvärr kunde vi inte mingla i trädgården för regnet.

Landshövdingeparet Titti och Per Unckel mötte oss och hälsade oss välkomna till palatset. Huset är bostad för Stockholms landshövding och ligger på Slottsbacken mitt emot slottet i Stockholm.

Vår guide Carl Gustaf Hagander visade den intakta 1600-tals våningen som beboddes av Nicodemus Tessin den yngre och hans hustru Hedvig Eleonora Stenbock. Eftersom vi var så många deltagare fick vi dela på oss. De som inte var med på visningen (vi var 92 personer) fick istället mingla inomhus med ett glas "Homanbubbel" och även bese representationsvåningen.

Därefter vandrade vi till Myntkabinettet där vårt årsmöte ägde rum. Eftersom Clas Göran Carlsson inte kunde närvara denna gång hoppade Claes Lindberger in som ordförande och detta klarade han med bravur. Inga ändringar i styrelsen. Vi fick alla vara kvar. Tack för det!

Vi bjöds på en asiatiskt buffé som varmt uppskattades. Lagom till kaffet kom den svåra tävlingen. Det är bara Nils Magnus Lobenius som tycker det är lätt. Han är ju mannen bakom detta hemska papper! Tävlingen vanns på utslagsfrågor av Maria Eckerdal i hård kamp med Ingela Lindberger.

Höjdpunkten denna kväll var när VSF underhöll oss med att läsa ur sin nästa bok "Mord i Havanna" som utkommer till nästa årsmöte. Han har redan skrivit fem kapitel så det är bara att vänta.

Apropå Havanna så meddelade Nils Magnus att vi kommer inte att anordna några resor utanför Sveriges gränser, men vi kommer i höst att eventuellt ge oss ut på vattnet.

Forts. nästa sida . . .

VSF, Gunder Löfgren, Monika Käll

Frågesportsegrarna Maria Eckerdal och Ingela Lindberger med VSF

Christina och CH Lyttkens, VSF

Visning av palatset med CG Hagander

Ijah Reveman, Per Unckel

Landshövdingen talar med Ingela, Elisabeth och Birgitta

Henriette och Caj Groth med Ingrid och Jan Mårtenson

Visning av palatset

Sekr Monika Stenlund och Ordf Claes Lindberger

Britt Milerud, nn, Ingela af Geijerstam

Ingrid Giertz Mårtenson

Nya medlemmarna Beatrice Stenslätt och Kim Stenudd

Nils-Magnus, Maria Eckerdal

Årsmöte

Vi kommer som första punkt att anordna "Mordvandring i Gamla Stan". Detta äger rum lördagen den 19 september kl.11.00. Samling under Johan Kristians altan alltså vid Sankt Görans draken på Köpmangatan. Ni som inte varit med tidigare rekommenderar jag att komma. VSF är en skicklig guide i sina "hemkvarter" och Johan Kristian Homan mycket närvarande.

För att sammanfatta detta var medlemmarna nöjda med mat och dryck och enda strulet var att den nya boken "Palatsmordet" tog slut på nolltid och fler kunde tyvärr inte skaffas fram.

Många var besvikna och fick gå tomhänta hem denna regniga kväll. Men vi som hade lyckan att erhålla boken som jag själv, hade en underhållande natt med Homan. Boken är BRA!

Hon kommer att vara kvar! Vem? Francine! Vid en handuppräkning vann Francine en överlägsen seger över oss andra som tycker att han ska byta ut kvinnan och leva lite fritt.

Monika Stenlund

Varning för hunden!

Till minne

I den vackraste av årstider, när oss dödsbudet att Kåre Strömberg har avlidit.

Vi alla Homaniter som varit med på resorna "I Homans Fotspår till Viby" och "I Homans Fotspår till Närke" har träffat Kåre.

Det blev ett måste för oss att förlägga första stoppet hos den alltid glade och vänlige Kåre Strömberg. Senaste resan som gick i år vinkade han med orden "Vi ses nästa år".

Kåre blev rikskändis tack vare boken "Den kinesiska trädgården" där Johan Kristian Homan alltid stannade och tankade när han åkte ut till sina bondauktioner.

VSF Jan Mårtenson såg till att han blev omnämnd och det föranledde att Kåre sålde mera av den boken än vad man gjorde i bokhandeln i Hallstahammar.

Det är alltid sorgligt när en så färgstark och vänlig person som Kåre så tidigt i livet har lämnat oss.

På styrelsens vägnar
Monika Stenlund

I Homans fotspår i Närke!

När jag i tidig morgon lördagen den 9 maj 2009 drar från gardenerna regnar det. Ve och fasa, hur ska det nu gå att vandra runt i det vackra Närke? Men med facit i hand, så sken solen när bussen anlände vid Viby Kyrka, tack och lov.

Vi är 32 entusiastiska medlemmar som äntrar bussen mot Viby. På Centralen har vår duktige Leif Berg sett till att det är skyltat "Homan-Sällskapet" så alla kommer till rätt gate. Han gör sitt yttersta för att allt ska klaffa och är en utmärkt reseledare. Leif är ett fynd för detta sällskap. Vi måste vara rädda om honom, så att han kan vara oss behjälplig med nya spännande och trevliga resor i framtiden. Även denna tredje resa till Viby var i toppklass! Mycket beröm strömmade in från våra passagerare till Leif Berg.

Resan går fort när man har trevligt och min stolsgranne Inger Malm och jag har dryftat allt från Homan till Totte (nu 11 månader och min pensionärkärlek. Vad skulle jag göra under hela dagen om jag inte hade denna lilla hund). Andra har slumrat in efter att gått upp i denna tidiga morgon och rätt som det är säger Leif att nu är det dags för en bensträckare.

I boken "Den kinesiska trädgården" citerar jag: "Några mil bortom Västerås stannande jag vid en mack för att tanka. I närheten hade jag sett den stora byggnaden som skulle blivit någon sorts "Hollyhammar" ett centrum för filminspelning.

Det är vid denna Statoil mack utanför Hallstahammar som Johan Kristian Homan ofta stannar och tankar eller tar fram sin medhavda kaffetermos för en liten rast. När bussen rullar in kommer Kåre Strömberg i egen hög person och hälsar oss välkomna. Han har sedan tre veckor tillbaka genom Jan Mårtenson fått reda på: att nu kommer de".

Han berättar att det är här han fyller på bensin. VSF berättar för oss att här är precis halva sträckan kvar till Åmmeberg. Han brukar klaga över att bensinen är alldeles för dyr.

Vid ett tillfälle säger Jan: "jag har skrivit om Dig i min bok". Kåre undrar nyfiket "Vad står det?" men får till svar att det får han läsa när boken kommer ut.

"Den kinesiska trädgården" ut-

Britt Milerud tar för sig

Kåre Strömberg på macken i Hallstahammar talar

VSF berättar om kommande bok

Gudrun o Johan Cavalli, Elisabeth Ivarsson, Bims Löthman

Ingela, Ingrid, Caj, Helene

Glada middagsgäster

En härlig buffé!

Boksignering

Caj, Ingrid, Ingela

VSF med sin förlagsredaktör Ingela af Geijerstam

I väntrummet?

Den vackra skrivargården i Gippersta

Birgitta Celsing och Gösta Ryberg

Samling framför prästgården i Viby

Caroline o Peter Fernegård har dukat upp för Leif Berg

Gösta, Birgitta, Margareta, Bodil har travat upp sig för VSF

kom 2006 och blev en bästsäljare. Kåre lyckades sälja fler böcker i sin mack än vad bokhandeln i Hallstahammar lyckades med. Lokalpressen följde upp detta med ett reportage och Kåre blev en rikskändis.

Så kära Homanvänner när ni är ute och åker på egen hand och kommer till detta ställe, så stanna gärna och ge Er till känna. Kåre kommer att bli så glad.

Man får inte sitta och slumra till alltför länge i bussen för nu gäller det att gnugga geniknölarna. Homan-kunskap är som vanligt ett inslag på dessa resor. Denna gång var det hårt och den vanns med bravur av Birgit Thunved tätt följd av Gösta Ryberg och Ylwa Pettersson. Dessa fick ur Leifs hand välja böcker ut den rika Homansamlingen. De är 37 stycken snart om vi räknar med "Palatsmordet" som utkommer lagom till vårt årsmöte den 28:e maj.

Vi anländer till Viby Kyrka vid 11-tiden och där träffar vi de bilburna medlemmarna som nu ska följa oss i bussen samt VSF Jan Mårtenson, som tagit sig ledigt från författandet och gräsklipparen för att guida oss i sina hemtrakter. Han har även fått bukt med vädret för solen skiner snällt.

Johan Kristian Homans far var prost i Viby kyrka. Han gick i Kyrkskolan, ett rött hus som huserade tre klasser samtidigt. När en del läste "Nils Holgerssons underbara resa" fick några andra teckna och resiterande ha rättskrivning.

Vi skulle egentligen ha stått på trappan till kyrkogången och höra när Jan läser högt ur "Drakguldet" men p g a av stark blåst hamnar vi i bussen. Inledning av denna bok är det vackraste jag läst och det var min första Homandeckare och sedan var jag fast. Den börjar...

Från en av de stora lönnarna kom koltrastens flöjttoner. Föll som genomskinliga droppar ner i tystnaden. Finns det en fågel som harmoniserar mer med vår naturuppfattning, tänkte jag och lutade mig tillbaka mot träbänkens hårda ryggstöd. Vekt nostalgiskt kom de mörka tonerna tillbaka från lönnens gröna lövmassor. Som en tonsättning av värkvällarnas blanka skymningsblåhet. En tonsättning av de svenska nationalromantikernas stora dukar".

Landskapet är i sin fagreste blomning. Häggen med sina vita doftande blomklasar och körsbärsträd, päronträd är fulla av blommor. Vitsiporna ligger som i böljande vita fält och alm, lind och lönn står i sina spädaste grönska. Ute på en åker noterar jag ett hundratal tranor. Jag ser

Leif Berg talar med vår sekr Monika Stenlund

Leif delar ut första pris till Birgit Thunved

Margareta och Bodil

Ylwa och Barbro Pettersson

Gippersta

Birgitta, Inga-Carin, Inger, Monika Amelie

Bo, Caroline, Peter, Christina rastar

det som en hälsning från Hornborgarsjön och ett värtecken om något.

Vi kommer till Gippersta, Gärd, en gammal bondgård som var makarna Mårtensons första sommarhus. Det köptes via en annons i Nerkes Allehanda när paret var bosatta i Paris. Huset är i rött liggtimmer och med svarta knutar. Från kalkstenstrappan ser man ett mjukt kuperat landskap, där vägorna stelnat i terrasser. Och kullarna är drumliner. Ett keltiskt ord som betyder jordryggar. I istidens slutskede avsattes rundade moränmassor som blev ett nästan musikaliskt böljande område med illusion av hav. Ett grönt hav i mjuka vågrörelser, frysta mot en solflimrande horisont. Gravfält finns på krönen, jorden gömmer guld och silver och ekar står i dungar mot himlen.

På denna underbara gård har vi fått tillstånd av husets nuvarande ägare och intaga vår medhavda matsäck. Vi bänkar oss i trädgården och ett vedupplag får tillfälligt vara sittplatser för denna måltid. Vi beundrar huset och utsikten och Jan Mårtensson pekar ut det fönster som var hans skrivplats när det begav sig. Om man ser huset rakt framför sig ligger det på andra våningens högra hörn. Det var här han kom till Johan Kristian Homan och som gör att vi 2009 reser runt och insuper atmosfären. Vi lämnar Gipperstas nykrattade grusgångar och far vidare till Viby Prästgård.

Det stora röda tvåvåningshuset med vita knutar ligger på en höjd och man kan från gårdsplanen se kyrkan som en vit svan på andra sidan sjön. Den vänliga prästfrun Inger Lundström tar emot oss.

Hon har den stora vänligheten att visa oss den gamla prästgården och vi beser den med nostalgi. Här finns både kakelugnar och vedspis med

kåpa, lågt i tak och breda golvplankor. Precis som det ska vara i gamla hus.

På denna prästgård utnämndes Gustav Wilhelm Gumaelius 1832 till kyrkoherde, morfars morfar till Jan Mårtensson och årsbarn med den franska revolutionen. Detta var en driftig herre som senare flyttade till Örebro och satt i riksdagen i trettio år och blev den förste ordföranden i Örebro läns landsting. Tillsammans med sin bror Otto Juel grundade han Nerkes Allehanda.

Vi kör mot Fagertjärn i Tiveden där de sällsynta röda näckrosorna finns. Tivar betyder gudar och då kan vi säga att vi befinner oss i Gudaskogen. Här växer de och blommor i juli månad och är en sevärdhet. Vi är tyvärr här lite för tidigt på året för att beskåda blomprakten. Men som sagt är det en plats som jag varmt rekommenderar Er att besöka. Tjärnen ligger öde och tyst, man hör bara vrålet från de rallybilar som ingår i den tävling som genomförs idag här i trakten. Jag tror inte att man räknade med att det skulle komma en turistbuss för att bese Fagertjärn denna helg. Vi stiger av och fotograferar bladen från dessa blommor och vi lär oss en massa tok. Hur säger man på portugisiska : Gott kaffe? Gissa? Svar: Benfika! Trot om Du vill! Till vår stora förvåning kommer regnet som en störtskur så vi skyndar till bussen. Jan läser ur sin bok "Den röda näckrosen" om dessa sagoomspunna blommor. De har levt ett farligt liv och såldes korgvis på torget i Askersund.

Det sägs enligt legenden att näcken lurade till sig en vacker jungfru och på samma plats där hon försvann ned i den mörka tjärnen så rann en röd näckros upp. Dessa röda näckrosor som numera är fridlysta finns förutom här, även i dammarna nere hos Claude Monet i Giverny utanför Paris

och på VSF:s château Åmmeberg och de härstammar alla från denna lilla tjärn i Tiveden.

Raskt vidare på vår färd genom Närke och strax innan Åmmeberg stiger vi av bussen för en promenad på ca 500 meter in i skogen till en katolsk kyrkogård. I "Tsarens Guld" beskrivs kyrkogården som en rysk men huvudsaken är att den finns.

Den ligger på en udde ut i Åmmelången och vi öppnar den stora grinden och går runt bland svarta järnkors och vita träkors med franska och tyska namn. Mitt på kyrkogården står en mörkgrön hög cypress och i skogen breder sig en matta av liljekonvaljebladen ut sig. Vi får föreställa oss doften och smålommens ensliga rop över sjön för att sagan ska vara total. Men man kan inte få allt!

Nu återstår finalen för denna utflykt och vi kör genom staden Askersund. Vi beskådar genom fönstret enligt Heidenstam "landsbygdens Riddarholmskyrka" ett moment från stormaktstiden ritad av Jean de la Vallé. Staden har klarat sig från den rivningshysteri som pågick på 60-talet och har kvar sina låga träbyggnader runt ett kullerstensbelagt torg.

Vi är på väg till Jan Mårtenssons nuvarande sommarviste. Åmmebergs Herrgård.

Byggnaden är från 1916 i nationalromantisk stil, ritad av Ivar Tengbom. Samme herre som även ritade Högalidskyrkan, Engelbrektskyrkan, Stockholms Konserthus och Handelshögskolan i Stockholm samt många av de villor i Diplomatstan, som numera fungerar som ambassader.

Huset är i två våningar, rosafärgat med vita knutar. Ett pampigt ställe måste erkänna. På min fråga till Jan

Palatetsmordet

"En sak ska du ha klart för dig, att om du fortsätter på det här viset så kommer det att gå illa för dig. Jävligt illa. Åt helvete rent ut sagt. Det ska jag se till."

När gräddan av landets konsthistoriker under ett symposium kring familjen Tessin vädrar sina synpunkter är stämningen allt annat än hjärtlig, det får snart antikhandlare Johan Kristian Homan erfara. Och i potten ligger en ledig professur i 1600-talets arkitektur.

Homan har som vanligt ögon och öron öppna under middagen som följer i Tessinska palatsets pampiga salar. Men när han dagen därpå får höra att en av deltagarna

blivit strypt i palatsträdgården under natten är han orubbligt bestämd. Den här gången ska han absolut inte bli inddragen i någon mordhistoria. Det förklarade han för vännen, tillika chefen för Riksmordkommissionen, Calle Asp-lund. Och det lovade han även dyrt och heligt sin särbo Francine. Men det var ju innan han fick det där intressanta telefonsamtalet.

Jan Mårtensson återkommer här med ännu en deckare med den levnadsglade men kanske lite ohälsosamt nyfikne antikhandlaren Johan Kristian Homan i Gamla stan i huvudrollen. Som alltid ingår spänning, humor och kultur, liksom god mat och goda viner.

Kåre och Nils-Magnus på macken

Katolska kyrkogården (Tsarens guld)

Monika, VSF, N-M

VSF framför sitt sommarresidens

Ernst Emanuel Homans grav i Viby

Birgit, Margareta, Bodil, Gunilla tar en paus

Ylwa och Barbra

Här finns allt man behöver för en Dry Martini, vin, citroner, oliver

Monika och VSF lämnar kyrkan (?)

VSF, Leif talar med prästfrun i Viby, Inger Lundström

På kyrktrappan

Jan Mårtenson predikar i Viby

Mårtenson om detta var förebilden till Francins barn- domshem Björksund, så var det inte. Detta är MITT sade VSF.

Det tar en hel dag att klippa de stora gräs- mattorna och detta var nygjort för vår skull.

Vi gick in i huset och hamnade i en stor hall med älghorn på väggarna och ett stort barockskåp upptog ena väggen, vidare in i salongen med en mycket vacker matta i blickfånget. Jan berättade att detta var ett släktarv och handsytt till en anmoders bröllop. Nu vigs samtliga i släkten just på denna matta. Vi går ut på terrassen och ut på den nyklippta gräsmattan till trädgårdsmöblen, där vin och tilltugg är framdukat.

Vi skålar med värden och ställer de frågor som vi gått och funderat över. Nu får man svar på allt.

Jag gör en avstickare till växthuset. Där odlas vindruvor men de är inte för

Mingel i Åmmeberg

vintillverkning utan enbara för att ätas. Vidare finns avokado, fikon, oliver och en stor citronodling. Jag miss- tänker att citronerna och oliverna ska vara till husets herres Dry Martini.

Under den stora blod- boken tackar vi Jan Mårtenson för en intressant och mycket trevlig utflykt i Homans fotspår och ställer färdan tillbaka mot Stockholm.

Om någon trodde att det skulle vara slut med detta så bedrar ni er. Nils Magnus Lobenius som denna gång hedrade med sin närvaro hade satt ihop en musik- tävling. Klurig och rolig. Man känner igen musiken, men vad heter den? och vem

Stora Fagertärn med Näckrosknoppar

sjunger? Detta vanns av Bodil Linderud tätt följd av Margareta Magnusson och Birgitta Noorzoy.

Vi stannade än en gång hos Kåre i Hallstahammar som förväntat sade " Skulle ni inte ligga över natt". Jag tror inte att VSF har tänkt i de banorna.

Efter ytterligare några timmar var vi lyckligt hemma i Stockholm. Vi tackade Leif Berg för en väl arrangerad resa. Leif frågade oss " Vad vill ni göra"? Varför inte en Mord- vandring i Gamla Stan? en vacker höstdag? Det var länge sedan vi gjorde det.

Näckrosorna i Fagertärn

Kusinerna Birgitta och Inga-Cari

Vad är det som rör sig i växthuset?

Monika Stenlund